

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Edukacji zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli jest wydawane na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe kwalifikacje wymagane od nauczycieli, wskazując w szczególności poziom wykształcenia i jego zakres w odniesieniu do poszczególnych typów szkół i placówek, warunki uzyskiwania kwalifikacji do nauczania języków obcych, także poprzez egzaminy znajomości języka i wykaz tych egzaminów oraz może określić szkoły i wypadki, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli, uwzględniając w szczególności potrzeby kształcenia zawodowego.

Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 2102), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji”.

Projektowane rozporządzenie przewiduje wprowadzenie następujących zmian w rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji:

- 1) § 1 pkt 1 lit. a projektowanego rozporządzenia (dot. § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Proponuje się zmianę obowiązującej obecnie definicji „przepisów obowiązujących przed dniem 3 sierpnia 2019 r.”. Rozporządzenie w sprawie kwalifikacji zostało wydane w związku ze zmianami w sposobie kształcenia nauczycieli wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 453).

W rozporządzeniu w sprawie kwalifikacji zostały uregulowane wymagania kwalifikacyjne wobec nauczycieli uzyskujących przygotowanie do zawodu na studiach i studiach podyplomowych prowadzonych zgodnie z nowymi standardami, tj. na studiach i studiach podyplomowych, które rozpoczęły się po wejściu w życie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, tj. po dniu 3 sierpnia

2019 r. Jednocześnie rozporządzenie w sprawie kwalifikacji zawiera regulacje stanowiące o wymaganiach kwalifikacyjnych wobec nauczycieli, którzy uzyskiwali przygotowanie do zawodu zgodnie z wcześniej obowiązującymi przepisami, przy czym w obecnie obowiązującej definicji „przepisów obowiązujących przed dniem 3 sierpnia 2019 r.” wskazano wyłącznie przepisy:

- 1) rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131);
- 2) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. poz. 2110);
- 3) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 września 2003 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1655).

Intencją projektodawcy było zaś przygotowanie przepisów, które pozwolą nauczycielom – niezależnie od czasu, w którym uzyskiwali wykształcenie i przygotowanie do zawodu – zachować nabyte dotychczas kwalifikacje. Intencją było określenie wymagań kwalifikacyjnych dla nauczycieli według następujących zasad:

- 1) nowe wymagania kwalifikacyjne odpowiadające nowemu standardowi kształcenia nauczycieli określono wobec osób, które rozpoczęły studia lub studia podyplomowe po dniu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, tj. po dniu 3 sierpnia 2019 r.;
- 2) wymagania kwalifikacyjne analogiczne z dotychczasowymi wymaganiami określono wobec osób przygotowanych do wykonywania zawodu nauczyciela na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, tj. przed dniem 3 sierpnia 2019 r.

Obecne brzmienie § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji stanowi natomiast, że przez „przepisy obowiązujące przed dniem 3 sierpnia 2019 r.” należy rozumieć wyłącznie przepisy trzech kolejnych rozporządzeń w sprawie standardów kształcenia nauczycieli, tj. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r.

w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 września 2003 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli. Wskazana wyżej, obowiązująca obecnie regulacja zawarta w § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji powoduje, że przepisami rozporządzenia w sprawie kwalifikacji nie są objęci nauczyciele, którzy przygotowanie do zawodu uzyskali przed dniem wejścia w życie przepisów w sprawie standardów kształcenia nauczycieli, tj. przed 2003 r. W związku z powyższym konieczna jest zmiana brzmienia § 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, tak aby ww. grupa nauczycieli została objęta przepisami rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

2) § 1 pkt 1 lit. b projektowanego rozporządzenia (dot. § 2 pkt 15 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się dodanie nowego pkt 15 w § 2, zawierającego definicję osoby, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia.

Zgodnie z proponowaną definicją przez osobę, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia będzie rozumiana osoba, która ukończyła studia pierwszego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia albo zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. i studia drugiego stopnia prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi po dniu 3 sierpnia 2019 r. (tj. zgodnie z nowym standardem kształcenia).

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela nie ogranicza możliwości kształcenia na studiach drugiego stopnia absolwentom studiów pierwszego stopnia prowadzonych zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. Uniemożliwienie nabywania przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach drugiego stopnia i spełnienia wymagań kwalifikacyjnych do zajmowania stanowiska nauczyciela przez osoby, które uzyskały wykształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia, zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r., byłoby dyskryminujące. Zaznaczyć należy, że zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia

25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (ust. 1.4 ww. załącznika) studia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu lub prowadzącego zajęcia są prowadzone jako studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia na kierunku studiów, których program określa efekty uczenia się w kategoriach wiedzy i umiejętności obejmujące treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie nauczanego przedmiotu lub treści prowadzonych zajęć.

3) § 1 pkt 2 lit. a projektowanego rozporządzenia (dot. § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Proponuje się skreślenie wyrazów „placówkach oświatowo-wychowawczych”, ponieważ regulacje dotyczące kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela w placówkach oświatowo-wychowawczych zostały określone odrębnie w projektowanym § 24.

4) § 1 pkt 2 lit. b projektowanego rozporządzenia (dot. § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Proponuje się uchylene dotychczasowego § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji w związku z faktem, że od dnia 1 września 2025 r. przedmiot wychowanie do życia w rodzinie zostanie zastąpiony przedmiotem edukacja zdrowotna.

5) § 1 pkt 3 i pkt 24 projektowanego rozporządzenia (dot. nowododawanych § 3a oraz § 39a rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Ze względu na zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego i wprowadzenie do szkół podstawowych i ponadpodstawowych, począwszy od roku szkolnego 2025/2026, nowego przedmiotu edukacja zdrowotna, proponuje się dodanie przepisów § 3a i § 39a, określających kwalifikacje nauczycieli do nauczania tego przedmiotu.

W projektowanych przepisach wskazano, że nauczycielem przedmiotu edukacja zdrowotna może być osoba, która spełnia wymagania kwalifikacyjne, takie jak inni nauczyciele przedmiotów, o których mowa w § 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, tj. ukończyła studia magisterskie w zakresie edukacji zdrowotnej i posiada przygotowanie pedagogiczne albo osoba, która ukończyła inne studia, posiada przygotowanie pedagogiczne i ukończyła studia podyplomowe w zakresie edukacji zdrowotnej.

W treściach nauczania nowego przedmiotu edukacja zdrowotna znajdują się zagadnienia związane ze zdrowiem fizycznym, z aktywnością fizyczną, z odżywianiem, ze zdrowiem

psychicznym, z funkcjonowaniem społecznym, z dojrzewaniem, ze zdrowiem seksualnym, środowiskowym, z uzależnieniami oraz systemem ochrony zdrowia stąd kwalifikacje do nauczania edukacji zdrowotnej będą posiadali także:

- 1) nauczyciele biologii, przyrody, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie lub nauczyciele psychologów;
- 2) osoby, które ukończyły studia przygotowujące do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty, ratownika medycznego albo studia w zakresie zdrowia publicznego i posiadają przygotowanie pedagogiczne.

Przyjęto również, że zajęcia z przedmiotu edukacja zdrowotna mogą być prowadzone przez zespół dwóch lub więcej ww. nauczycieli.

6) § 1 pkt 3 projektowanego rozporządzenia (dot. nowododawanego § 3b rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projektowanym § 3b zostały określone kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela muzyki lub plastyki w klasach IV–VIII szkół podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych.

Wskazano, że nauczycielem muzyki lub plastyki może być osoba spełniająca warunki określone dla nauczyciela przedmiotu, o których mowa w § 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, tj. ukończyła studia magisterskie w zakresie odpowiednio muzyki lub plastyki i posiada przygotowanie pedagogiczne albo osoba, która ukończyła inne studia, posiada przygotowanie pedagogiczne i ukończyła studia podyplomowe w zakresie odpowiednio muzyki lub plastyki, a także osoba, która ukończyła studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na dowolnym kierunku studiów i legitymuje się dyplomem ukończenia odpowiednio szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych, liceum plastycznego lub ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, i posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania muzyki lub plastyki, potwierdzone świadectwem ukończenia kursu kwalifikacyjnego prowadzonego przez publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.).

Powyższa zmiana została wprowadzona na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który wskazał, że absolwenci ww. szkół artystycznych, posiadający wykształcenie wyższe magisterskie w dowolnym zakresie, po uzyskaniu przygotowania pedagogicznego będą legitymować się przygotowaniem merytorycznym i dydaktycznym, a w szczególności będą posiadać odpowiednie umiejętności praktyczne do nauczania przedmiotów muzyka i plastyka.

7) § 1 pkt 4 lit. a i b projektowanego rozporządzenia (dot. § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Z obecnego brzmienia § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wyłączono nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach specjalnych i oddziałach specjalnych w przedszkolach ogólnodostępnych, których kwalifikacje zostały określone odrębnie, tj. odpowiednio w § 16, § 18, § 19 i § 21 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Jednocześnie proponuje się uchylenie w § 4 pkt 3 wskazującego, że osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia, prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, na podstawie § 39 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2787), i posiada przygotowanie pedagogiczne, spełnia wymagania kwalifikacyjne do zajmowania stanowiska nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Zgodnie z § 39a ust. 2 pkt 2 i § 39b rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ww. studia drugiego stopnia mogły być prowadzone wyłącznie dla absolwentów studiów pierwszego stopnia w zakresie pedagogiki przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I – III szkoły podstawowej, do dnia zakończenia ostatniego cyklu kształcenia rozpoczętego przed dniem 1 października 2022 r., a więc dla osób, które zgodnie z § 4 ust. 4 lit. a rozporządzenia w sprawie kwalifikacji już posiadały kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. W związku z powyższym ww. studia drugiego stopnia, prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, na podstawie § 39 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów miały charakter doskonalący, a nie kwalifikacyjny. Nie ma potrzeby zatem wprowadzania przepisów przejściowych dla tych osób.

8) § 1 pkt 4 lit. c projektowanego rozporządzenia (dot. § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projektowanym § 4 ust. 2 zostały określone kwalifikacje do prowadzenia zajęć w przedszkolu z dziećmi do 5. roku życia. Projektowany przepis umożliwi prowadzenie zajęć w przedszkolu – z grupami przedszkolnymi dzieci do 5. roku życia – osobom posiadającym kwalifikacje w zakresie innym niż wychowanie przedszkolne, ale posiadającym niezbędne kompetencje do pracy z małymi dziećmi, tj. posiadającym kwalifikacje w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej lub następujących specjalności pedagogiki specjalnej: edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością słuchową (surdopedagogiki) lub edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzrokową (tyflop pedagogiki) lub edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną lub pedagogiki leczniczo-terapeutycznej lub edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu lub edukacji włączającej lub logopedii lub pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) lub wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Absolwenci studiów w ww. zakresach są przegotowani również do pracy z młodszymi dziećmi. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela absolwenci ww. studiów znają i rozumieją m.in.:

- 1) podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia;
- 2) psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;
- 3) funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę;
- 4) zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomaganie rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu;
- 5) podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę;
- 6) style i postawy wychowawcze;
- 7) konteksty wychowania;
- 8) źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania;

- 9) style wychowania;
- 10) formy aktywności dziecka, cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu;
- 11) istotę programu wychowawczego;
- 12) zagadnienia edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu;
- 13) potrzebę ochrony zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego;
- 14) znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa i dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych;
- 15) proces adaptacji dziecka w przedszkolu – rolę przedszkola i rodziny;
- 16) zagadnienia dojrzałości szkolnej, przygotowania dziecka do nauki w szkole oraz obowiązku szkolnego, w tym naukę i zabawę;
- 17) zagadnienia rozwoju zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności;
- 18) zagadnienia nieśmiałości i nadpobudliwości;
- 19) teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, stresu i radzenia sobie z nim;
- 20) wpływ mediów na zmiany współczesnej komunikacji oraz na proces wychowawczy;
- 21) proces uczenia się: modele uczenia się – koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia, metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji.

W zakresie umiejętności absolwenci ww. studiów potrafią: obserwować procesy rozwojowe uczniów, obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania, skutecznie i świadomie komunikować się, porozumieć się w sytuacji konfliktowej, rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu, rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych, zaprojektować podstawowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze oraz zaprojektować działania profilaktyczne w przedszkolu.

9) § 1 pkt 5 projektowanego rozporządzenia (dot. § 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Ze względu na specyfikę kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, które znacznie różni się od kształcenia ogólnego, w przepisach prawa nie określa się podziału na poszczególne przedmioty nauczania w taki sposób, jak ma to miejsce w kształceniu

ogólnym. Szkoły prowadzące kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego mają autonomię w ustalaniu obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie w programie nauczania zawodu dopuszczonym do użytku w danej szkole. Kształcenie zawodowe może być realizowane w oparciu o program przedmiotowy lub modułowy, który musi uwzględniać wszystkie treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie. Proponowana zmiana jest zgodna z brzmieniem załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (ust. 1.4 i ust. 2.7 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. b) i umożliwia uwzględnienie specyfiki kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

10) § 1 pkt 6, 8, 10, 12, 15 i 18 projektowanego rozporządzenia (dot. § 7, § 13, § 16, § 20, § 25, § 27 i § 30 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Proponowane zmiany mają charakter legislacyjny. W związku z proponowanymi zmianami w § 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji (dodanie ust. 1 i uchylenie ust. 3) konieczna jest zmiana dotychczasowego odesłania do § 4 pkt 2 i 4, § 4 pkt 2, 4 lub 5, § 4 pkt 1 i 3, § 4 pkt 4 lit. a–c rozporządzenia w sprawie kwalifikacji na odpowiednio § 4 ust. 1 pkt 2 i 4, § 4 ust. 1 pkt 2, 4 lub 5, § 4 ust. 1 pkt 1 i § 4 ust. 1 pkt 4 lit. a–c.

11) § 1 pkt 7 projektowanego rozporządzenia (dot. § 12 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się uwzględnienie regulacji obowiązujących na gruncie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, z późn. zm.), tj. § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela języka obcego nowożytnego posiadają także absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzonych zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w specjalności danego języka obcego lub lingwistyki stosowanej w zakresie danego języka obcego, którzy posiadają przygotowanie pedagogiczne.

Uwzględniając ww. przepisy wskazano wszystkie formy kształcenia realizowane przez uczelnie, zgodnie z wcześniej obowiązującymi przepisami, w tym przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. poz. 590, z późn. zm.). Przepisy ww. ustawy stanowiły, że do podstawowych zadań uczelni zawodowej

należało kształcenie studentów w zakresie kierunków lub specjalności zawodowych oraz przygotowanie ich do wykonywania zawodu (w obecnie obowiązujących przepisach § 12 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji uwzględniono jedynie „studia na kierunku” nie uwzględniając „studiów w specjalności”).

Proponowana zmiana jest zgodna z intencją projektodawcy, która zakłada, że nauczyciele – niezależnie od czasu, w którym uzyskiwali wykształcenie i przygotowanie do zawodu – zachowują nabyte dotychczas kwalifikacje.

12) § 1 pkt 9 projektowanego rozporządzenia (dot. § 15 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia przewiduje się zmianę § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, określającego wymagania kwalifikacyjne do nauczania języka regionalnego (kaszubskiego) w sposób umożliwiający ich uzyskanie po ukończeniu studiów pierwszego stopnia niezależnie od czasu, w którym były realizowane.

Nauczyciele języka kaszubskiego byli kształceni na studiach pierwszego stopnia. Absolwenci tych studiów nie kontynuowali nauki na studiach drugiego stopnia, bowiem nie były one prowadzone. Zmiana wprowadzona od dnia 1 października 2023 r. na mocy przepisów § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 2003), dopuściła możliwość uzyskania przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela języka regionalnego po ukończeniu studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Mając na uwadze powyższe nie ma konieczności wprowadzenia przepisów przejściowych dla osób dotychczas zajmujących stanowisko nauczyciela języka regionalnego.

13) § 1 pkt 11 projektowanego rozporządzenia (dot. § 18 ust. 1 pkt 3 lit. d oraz nowododanego pkt 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się dodanie w § 18 ust. 1 pkt 4, zgodnie z którym kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w przedszkolach specjalnych, oddziałach specjalnych w przedszkolach ogólnodostępnych, klasach I–III szkół podstawowych specjalnych i oddziałach specjalnych w klasach I–II szkół podstawowych ogólnodostępnych, dla dzieci z niepełnosprawnościami innymi niż niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym posiada również osoba, która ukończyła studia prowadzone

zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów. W ten sposób wymieniono wszystkie możliwe i zgodne z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. rodzaje studiów, które przygotowywały do zajmowania stanowiska nauczyciela w ww. placówkach.

14) § 1 pkt 13 projektowanego rozporządzenia (dot. § 22 w ust. 2 w pkt 5 i 6 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się uwzględnienie regulacji obowiązujących na gruncie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, tj. § 29 ust. 1a ww. rozporządzenia, zgodnie z którymi kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela wychowawcy w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii posiadają również absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzonych zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w zakresie resocjalizacji lub socjoterapii, którzy posiadają również przygotowanie pedagogiczne lub absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzonych zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. na dowolnym kierunku (dowolnej specjalności), którzy posiadają również przygotowanie pedagogiczne oraz ukończyli: studia prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w zakresie resocjalizacji lub socjoterapii lub studia podyplomowe w zakresie resocjalizacji lub socjoterapii, lub kurs kwalifikacyjny w zakresie resocjalizacji lub socjoterapii.

Uwzględnienie wskazanej wyżej regulacji jest zgodne z intencją projektodawcy przepisów rozporządzenia (szerzej omówioną w pkt 1 uzasadnienia), która zakłada, że nauczyciele – niezależnie od czasu, w którym uzyskiwali wykształcenie i przygotowanie do zawodu – zachowują nabyte dotychczas kwalifikacje.

15) § 1 pkt 14 projektowanego rozporządzenia (dot. § 24 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę § 24, który określa kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w placówkach oświatowo-wychowawczych, w tym także w szkolnych schroniskach młodzieżowych.

Mając na uwadze rodzaje zajęć realizowanych w placówkach oświatowo-wychowawczych (rozwijających uzdolnienia w zakresie, w którym nie jest prowadzone kształcenie na

poziomie studiów, np. modelarstwo, koronkarstwo, robótki ręczne), przyjęto, że wymóg posiadania wykształcenia wyższego odpowiadającego prowadzonym zajęciom jest niemożliwy do spełnienia. Zgodnie z postulowanymi w tym zakresie zmianami przyjęto, że każdy nauczyciel przedmiotu lub zajęć w szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji ma kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Placówki oświatowo-wychowawcze działają na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie niektórych publicznych placówek systemu oświaty (Dz. U. poz. 651). Placówkami oświatowo-wychowawczymi są: placówki wychowania pozaszkolnego, tj.: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, pozaszkolne placówki specjalistyczne oraz szkolne schroniska młodzieżowe.

Placówki wychowania pozaszkolnego realizują zadania edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, profilaktyczne, prozdrowotne, kulturalne, sportowe i rekreacyjne przez prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, mających na celu rozwijanie zainteresowań, szczególnych uzdolnień, doskonalenie umiejętności oraz pogłębianie wiedzy, kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego, kształtowanie poszanowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i innych kultur oraz poczucia własnej tożsamości, w szczególności narodowej, etnicznej i językowej, przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, a także przez organizowanie imprez kulturalnych, w szczególności przeglądów, wystaw i festiwali, wypoczynku, sportu i rekreacji dla dzieci i młodzieży, działań alternatywnych wśród dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Do zadań szkolnego schroniska młodzieżowego należy natomiast upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży krajoznawstwa i różnych form turystyki jako aktywnych form wypoczynku, prowadzenie poradnictwa i informacji krajoznawczo-turystycznej, zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz ich opiekunom tanich miejsc noclegowych, zapewnienie opieki i wychowania dzieciom i młodzieży przebywającym w szkolnym schronisku młodzieżowym.

Obecnie, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kwalifikacji, wymagania dotyczące kwalifikacji nauczycieli w placówkach oświatowo-wychowawczych są uregulowane

w § 3. Zgodnie z tym przepisem, od osób zajmujących stanowiska nauczyciela w tych placówkach – z wyjątkiem nauczycieli wychowawców w szkolnych schroniskach młodzieżowych, których kwalifikacje są określone w § 24 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji – wymagane jest wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku studiów, których program określał efekty uczenia się w kategoriach wiedzy i umiejętności obejmujące treści prowadzonych zajęć i posiadanie przygotowania pedagogicznego.

Mając na uwadze zakres i charakter zajęć realizowanych w placówkach oświatowo-wychowawczych przyjęto, że kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w placówkach oświatowo-wychowawczych ma nauczyciel dowolnego przedmiotu lub zajęć w szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

W projekcie rozporządzenia nie przewiduje się regulacji przejściowych dla osób zajmujących dotychczas stanowisko nauczyciela w placówkach oświatowo-wychowawczych. Osoby zajmujące dotychczas stanowisko nauczyciela w placówkach oświatowo-wychowawczych nadal będą uprawnione do zajmowania tego stanowiska.

16) § 1 pkt 16 i 25 projektowanego rozporządzenia (dot. § 28 ust. 1 § 40 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się zmianę w § 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela pedagoga specjalnego w przedszkolach i szkołach ogólnokształcących posiadają osoby, które ukończyły jednolite studia magisterskie prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia na kierunku:

- 1) pedagogika specjalna w dowolnym zakresie i posiadają przygotowanie pedagogiczne lub
- 2) na którym jest realizowane wyłącznie kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela, w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej, logopedii, pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) lub wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i posiadają przygotowanie pedagogiczne, lub
- 3) logopedia i posiadają przygotowanie pedagogiczne.

Ponadto kwalifikacje do zajmowania ww. stanowiska posiadają osoby, które ukończyły:

- 1) studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej, logopedii, pedagogiki korekcyjnej (terapii pedagogicznej) lub wczesnego wspomagania rozwoju dziecka na kierunku innym niż pedagogika specjalna i posiadają przygotowanie pedagogiczne, lub
- 2) studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia na kierunku, na którym jest prowadzone kształcenie w zakresie pedagogiki i posiadają przygotowanie pedagogiczne oraz ukończyły studia podyplomowe prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia w zakresie edukacji włączającej, lub
- 3) studia drugiego stopnia prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia na kierunku pedagogika specjalna, na podstawie § 39 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w dowolnym zakresie i posiadają przygotowanie pedagogiczne, lub
- 4) studia prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w zakresie pedagogiki specjalnej i posiadają przygotowanie pedagogiczne, lub
- 5) studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. w zakresie pedagogiki i posiadają przygotowanie pedagogiczne oraz ukończyły: studia podyplomowe w zakresie pedagogiki specjalnej lub edukacji włączającej lub zakład kształcenia nauczycieli w specjalności pedagogika specjalna, lub kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki specjalnej.

W§ 28 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji proponuje się zmianę, zgodnie z którą kwalifikacje do zajmowania ww. stanowiska będą posiadały także osoby, które ukończyły studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia nie tylko na kierunku, na którym jest prowadzone kształcenie w zakresie pedagogiki, ale także osoby, które ukończyły studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone zgodnie z nowym standardem kształcenia na innym (dowolnym) kierunku, przy spełnieniu pozostałych warunków, tj. uzyskaniu przygotowania pedagogicznego oraz po ukończeniu studiów podyplomowych, prowadzonych zgodnie z nowym standardem kształcenia w zakresie edukacji włączającej.

Analogiczna zmiana została wprowadzona w § 28 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji. Zgodnie z proponowanym brzmieniem § 28 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela pedagoga specjalnego w przedszkolach i szkołach ogólnokształcących będą posiadały osoby, które ukończyły studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. na dowolnym kierunku studiów (zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami – wyłącznie w zakresie pedagogiki) i posiadają przygotowanie pedagogiczne oraz ukończyły studia podyplomowe w zakresie pedagogiki specjalnej lub zakład kształcenia nauczycieli w specjalności pedagogika specjalna, lub kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki specjalnej.

Dodatkowo w projekcie rozporządzenia proponuje się dodanie w § 28 ust. 1 pkt 7, zgodnie z którym kwalifikacje do zajmowania ww. stanowiska będą posiadały również osoby, które mają kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela przedmiotu ogólnokształcącego lub do zajmowania stanowiska nauczyciela prowadzącego zajęcia w szkołach i placówkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, lub do zajmowania stanowiska nauczyciela przedszkola, lub do zajmowania stanowiska nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, o których mowa w § 4 pkt 2, 4 i 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, oraz ukończyły studia podyplomowe w zakresie pedagogiki specjalnej lub zakład kształcenia nauczycieli w specjalności pedagogika specjalna, lub kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki specjalnej. Należy zauważyć, że obecnie osoby posiadające ww. kwalifikacje mogą zajmować stanowisko pedagoga specjalnego, lecz tylko do dnia 31 sierpnia 2026 r. zgodnie z regulacją przejściową zawartą w § 40 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji. W projekcie rozporządzenia proponuje się przenieść dotychczasową regulację przejściową zawartą w § 40 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, do § 28 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji i jednocześnie uchylić § 40 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

17) § 1 pkt 17 projektowanego rozporządzenia (dot. § 29 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się zrezygnowanie ze wskazania szczegółowego zakresu kształcenia realizowanego na studiach pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich na kierunku psychologia jako odpowiadającego zajęciom prowadzonym przez psychologa w szkołach i placówkach. Proponowana zmiana

jest zgodna z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonymi w załączniku nr 1 do wyżej wskazanego rozporządzenia. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela stanowi bowiem, iż przygotowanie pedagogiczne do wykonywania zawodu nauczyciela psychologa może uzyskać absolwent studiów pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia. W standardzie nie wskazano zakresu ukończonych studiów na kierunku psychologia. W świetle powyższego należy zrezygnować z zawężającego zakresu tego przepisu ograniczającego się do osób posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela psychologa w szkołach i placówkach wskazanych w § 29 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji w dotychczasowym brzmieniu. W załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego został kompleksowo określony zakres wiedzy zdobytej przez absolwentów studiów lub studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela oraz zakres umiejętności posiadanych przez absolwenta. W takim przypadku niezasadnym jest zawężenie tego zakresu, tak jak to ma miejsce w dotychczasowym brzmieniu § 29 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

Mając na uwadze powyższe absolwent studiów pierwszego i drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia i posiadający przygotowanie pedagogiczne ma kwalifikacje do prowadzenia zajęć w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych (w tym także w poradniach psychologiczno-pedagogicznych), o których mowa w przepisach:

- 1) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798);
- 2) rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. poz. 1610).

18) § 1 pkt 19 projektowanego rozporządzenia (dot. § 32 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

Zmiana proponowana w § 32 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji ma charakter legislacyjny. Ze względu na brak oznaczenia ust. 1 w obecnym brzmieniu § 32 konieczne jest dodanie brakującego oznaczenia. Ponadto, proponuje się uzupełnienie obecnie obowiązujących § 32 ust. 1 pkt 5 i 6 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji o jednolite studia magisterskie – obok studiów pierwszego i drugiego stopnia – wskazując w ten sposób na wszystkie możliwe i zgodne z przepisami obowiązującymi przed dniem 3 sierpnia 2019 r. rodzaje studiów, które przygotowywały do zajmowania stanowiska nauczyciela terapeuty pedagogicznego w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty.

19) § 1 pkt 20 projektowanego rozporządzenia (dot. § 33 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W § 33 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji proponuje się skreślenie odwołania do § 22 ust. 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, ze względu na fakt, iż wskazuje ono błędnie, że osoby, które spełniają wymagania kwalifikacyjne do zajmowania stanowiska nauczyciela wychowawcy w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych przeznaczonych dla nieletnich z niepełnosprawnością intelektualną mają kwalifikacje do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych dla dzieci i młodzieży z różnymi niepełnosprawnościami. Zmiana ma charakter porządkujący.

20) § 1 pkt 21 projektowanego rozporządzenia (dot. § 34 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W § 33 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji proponuje się uwzględnienie nauczyciela psychologa wśród osób posiadających wymagane kwalifikacje do prowadzenia zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zgodnie bowiem z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. poz. 1635) w skład zespołu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wchodzi – obok pedagoga posiadającego kwalifikacje odpowiednie do rodzaju niepełnosprawności dziecka i logopedy – także psycholog.

21) § 1 pkt 22 projektowanego rozporządzenia (dot. § 35 ust. 7 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W § 35 ust. 7 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji proponuje się rozszerzyć katalog stanowisk nauczycieli przedmiotów lub zajęć, którzy po ukończeniu studiów podyplomowych lub kursu kwalifikacyjnego w dowolnym zakresie pedagogiki specjalnej posiadają kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela współorganizującego kształcenie.

Wskazanie nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych, o którym mowa w § 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, nauczyciela bibliotekarza, o którym mowa w § 7 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, oraz nauczyciela języka obcego nowożytnego, o którym mowa w § 12 i 13 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, jako nauczycieli posiadających – po ukończeniu studiów podyplomowych lub kursu kwalifikacyjnego w dowolnym zakresie pedagogiki specjalnej – także kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zatrudnionego w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego w przedszkolach, szkołach i oddziałach integracyjnych lub w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych, obok nauczycieli innych podmiotów (prowadzących zajęcia), o których mowa w § 3 ust. 1 lub § 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, jest zgodne z przepisami § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309). W ww. rozporządzeniu wskazano, że w przedszkolach ogólnodostępnych, w innych formach wychowania przedszkolnego, w przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, w przedszkolach integracyjnych, w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i w szkołach integracyjnych zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

22) § 1 pkt 23 projektowanego rozporządzenia (dot. § 36 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się uzupełnić § 36 w ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji o regulację określającą, że kwalifikacje do nauczania języka polskiego w klasach IV–VIII szkół podstawowych za granicą – obok osoby, która ma

kwalifikacje wymagane do nauczania przedmiotu innego niż język polski określone w § 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji – będzie miała również osoba posiadająca kwalifikacje do prowadzenia zajęć określone w § 3 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, pod warunkiem spełnienia przez tę osobę pozostałych wymagań określonych § 36 w ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji, tj. ukończenia kursu kwalifikacyjnego dla nauczycieli szkół za granicą przygotowującego do nauczania języka polskiego zgodnie z planem nauczania uzupełniającego, w wymiarze nie mniejszym niż 20 godzin, oraz studiów podyplomowych w zakresie nauczania języka polskiego w szkołach za granicą zleconych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania obejmujących przygotowanie merytoryczne do nauczania języka polskiego w wymiarze nie mniejszym niż 180 godzin, przygotowanie dydaktyczne do nauczania języka polskiego w wymiarze nie mniejszym niż 90 godzin i praktyki pedagogiczne w wymiarze nie mniejszym niż 90 godzin.

W projektowanym § 36 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji uszczegółowiono natomiast odwołanie jednoznacznie wskazując, że kwalifikacje do nauczania języka polskiego w liceach ogólnokształcących za granicą posiada osoba, która ma kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji.

23) § 1 pkt 26 projektowanego rozporządzenia (dot. ust. 1 pkt 1 lit. c i m, ust. 2 pkt 1 lit. d i n oraz ust. 3 pkt 1 lit. c i l załącznika do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji)

W projekcie rozporządzenia proponuje się uzupełnienie wykazu egzaminów potwierdzających kwalifikacje do nauczania języków obcych o test Aptis z rozszerzeniem ESOL, w wersji pełnej (sprawdzającej wszystkie umiejętności językowe), certyfikowanej przez British Council w Polsce, a także uzupełnianie nazwy egzaminów o nazwę podmiotu Trinity College London wydającego certyfikat świadczący o znajomości języka angielskiego na odpowiednio podstawowym, zaawansowanych lub biegłym poziomie znajomość języka.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia spełnił obowiązek wynikający z rozdziału 6a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334), tj. ma niedyskryminujący charakter, jest uzasadniony i zgodny z zasadami proporcjonalności, ponieważ:

- 1) przepisy projektowanego rozporządzenia dotyczące wymagań kwalifikacyjnych, jakie należy spełnić, aby wykonywać zawód nauczyciela, nie są bezpośrednio ani pośrednio dyskryminujące ze względu na narodowość lub miejsce zamieszkania;
- 2) przepisy projektowanego rozporządzenia są zgodne z nowym standardem kształcenia i zapewniają właściwą jakość przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela;
- 3) zawód nauczyciela jest zawodem, który bezpośrednio wpływa na jakość usług publicznych w sektorze edukacji; wykonywanie tego zawodu jest uzależnione od wielu elementów, z których najważniejszy stanowią kwalifikacje merytoryczne i przygotowanie pedagogiczne, natomiast projektowane wymagania kwalifikacyjne nie wykraczają poza zakres niezbędny do wykonywania zawodu nauczyciela.

Projekt rozporządzenia nie wymagał przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806).

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.